

## คำวินิจฉัยของ นายอูระ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒/๒๕๔๕

วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๕

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งคำร้องของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ  
วินิจฉัยสมาชิกภาพของนายชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบัญชีรายชื่อ  
พรรคชาติไทย

กรณีสืบเนื่องจากพรรคต้นตระกูลไทยขอยุบพรรครวมเข้ากับพรรคชาติไทย นายทะเบียน  
พรรคการเมืองจึงให้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้สั่งยุบพรรคต้นตระกูลไทยรวมเข้ากับ  
พรรคชาติไทย ต่อมาศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยให้ยุบพรรคต้นตระกูลไทย ซึ่งมีนายชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์  
เป็นหัวหน้าพรรครวมเข้ากับพรรคชาติไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลัก ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ  
ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๓ ปรากฏตามคำวินิจฉัยที่ ๓/๒๕๔๔  
ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๔ วันรุ่งขึ้นซึ่งเป็นวันสมัครรับเลือกตั้งที่พรรคชาติไทยได้ยื่นบัญชีรายชื่อ  
ผู้สมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งมีชื่อ นายชูวิทย์  
กมลวิศิษฎ์ เป็นผู้สมัครในลำดับที่ ๖ ของบัญชีชื่อดังกล่าว ต่อมาคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศให้  
นายชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ เป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อพรรคชาติไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๑๘ คน (ผู้ร้อง) เห็นว่า การดำเนินการดังกล่าวไม่เป็นไปตาม  
บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๔) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย  
พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๓ เนื่องจากนายชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ เป็น  
สมาชิกพรรคชาติไทยไม่ครบกำหนดเก้าสิบวัน ทำให้ไม่มีคุณสมบัติที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็น  
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังนั้น นายชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ จึงขาดจากสมาชิกภาพการเป็นสมาชิก  
สภาผู้แทนราษฎร

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗๒ และ  
มาตรา ๗๓ กำหนดให้สมาชิกพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้น และให้  
บรรดาทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของพรรคการเมืองเดิมโอนไปเป็นของพรรคการเมืองใหม่  
ตั้งแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง พิจารณาตามเจตนารมณ์และถ้อยคำตามตัวอักษรของบทบัญญัติ

แห่งกฎหมายดังกล่าวแล้ว ย่อมเห็นได้ว่า สมาชิกของพรรคการเมืองที่ถูกยุบไปจะไปเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองใหม่ที่เข้าไปรวมได้ก็ต่อเมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบรวมพรรค จึงต้องเริ่มนับระยะเวลาการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใหม่ซึ่งตนประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้งตั้งแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๔) บัญญัติว่า “เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง แต่เพียงพรรคเดียวนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน”

หากเปรียบเทียบกรณีการรวมพรรคการเมืองเพื่อจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองใหม่ตามบทบัญญัติในมาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองใหม่ หรือเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองอื่นได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองและสมาชิกพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้น ตั้งแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งย่อมเห็นได้ชัดเจนว่า การเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองใหม่ หรือการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองใหม่ซึ่งตนประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้ง จะต้องนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งเป็นต้นไป เช่นกัน

การที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศให้นายชววิทย์ กมลวิศิษฎ์ เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใด ย่อมแสดงว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้วว่า นายชววิทย์ กมลวิศิษฎ์ มีคุณสมบัติครบถ้วนไม่ต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ร้องเห็นว่า ประกาศดังกล่าวที่ประกาศให้นายชววิทย์ กมลวิศิษฎ์ เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อพรรคชาติไทย นั้น ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๔) ไม่มีผลบังคับได้ตามกฎหมาย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้ตรวจสอบลายมือชื่อของผู้เสนอคำร้องแล้วเห็นว่า มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมลงชื่อถูกต้องจำนวน ๑๑๘ คน ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๖ ประธานสภาผู้แทนราษฎร จึงส่งคำร้องดังกล่าวเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย โดยขอให้วินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของนายชววิทย์ กมลวิศิษฎ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อพรรคชาติไทยสิ้นสุดลงเนื่องจากขาดคุณสมบัติ ตามมาตรา ๑๐๗ (๔) ประกอบมาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง (๔) ของรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย แจ้งประธานสภาผู้แทนราษฎร ส่งสำเนาให้นายชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ (ผู้ถูกร้อง) ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และแจ้งคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อให้ทำความเห็นประกอบการพิจารณา

ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ระหว่างคุณสมบัติของบุคคลทั่วไปผู้ที่สมควรรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับสถานภาพของสมาชิกพรรคการเมืองหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรค หรือยุบรวมพรรคการเมือง พิจารณาได้ดังนี้

คุณสมบัติของบุคคลทั่วไป ผู้ที่จะสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๔) บัญญัติว่า “เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน” ที่บัญญัติเช่นนี้ รัฐธรรมนูญมีเจตนารมณ์เพื่อจะแก้ไขและป้องกันปัญหาที่มีการเปลี่ยนการสังกัดพรรคการเมืองได้ตลอดเวลาจนถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง และเจตนารมณ์อีกประการหนึ่งก็คือ ต้องการเสริมสร้างพรรคการเมืองให้มีความเข้มแข็ง รวมทั้งมีอำนาจเหนือนักการเมือง หรือผู้ที่สมควรรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หลักเกณฑ์นี้ใช้บังคับสำหรับบุคคลทั่วไปที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามปกติ

สถานภาพของสมาชิกพรรคการเมืองซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบ หรือยุบรวมพรรคการเมือง

กรณียุบพรรคการเมือง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคที่ตนเป็นสมาชิกแล้วจะรักษาสมาชิกภาพของความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้ได้จะต้องไปสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นแต่เพียงพรรคเดียวติดต่อกันเป็นเวลาเก้าสิบวัน ตามมาตรา ๑๐๗ (๔) ก่อนหรือไม่ และเมื่อใดความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะสิ้นสุดลง ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง (๕) ได้บัญญัติเป็นแนวทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับการขาดจากการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เปรียบเสมือนข้อยกเว้นจากคุณสมบัติของผู้ที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา ๑๐๗ (๔) ด้วยการให้ความคุ้มครองสมาชิกภาพของความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้โดยให้เวลาแก่สมาชิกผู้นั้น เป็นเวลาหกสิบวัน ในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น เมื่อพรรคการเมืองเดิมที่สมาชิกผู้นั้นสังกัดอยู่ถูกศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรค

## กรณีการยุบรวมพรรคการเมือง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติเกี่ยวกับ ผลการยุบรวมพรรคการเมืองและการจัดตั้งพรรคการเมืองใหม่ไว้ในมาตรา ๑๒ และบัญญัติเกี่ยวกับ ผลการยุบรวมพรรคการเมืองกับอีกพรรคการเมืองหนึ่งที่เป็นหลักไว้ในมาตรา ๑๓ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ “มาตรา ๑๒ เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองตามมาตรา ๑๑ แล้ว ให้นายทะเบียน ดำเนินการตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้พรรคการเมืองที่รวมเข้ากันเป็นอันยุบไป โดยให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองใหม่ ที่จัดตั้งขึ้น หรือเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคการเมืองอื่นในกรณีที่สามารถเข้าเป็นสมาชิกของ พรรคการเมืองอื่นได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง และ สมาชิกพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้นและให้บรรดาทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของพรรคการเมืองเดิม โอนไปเป็นของพรรคการเมืองใหม่ตั้งแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่ง

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งการยุบและ การรวมพรรคการเมืองในราชกิจจานุเบกษา”

“มาตรา ๑๓ ในกรณีที่การรวมพรรคการเมืองเป็นการรวมพรรคการเมืองหนึ่งหรือหลาย พรรคการเมืองเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกันกับอีกพรรคการเมืองหนึ่งที่เป็นหลัก ให้พรรคการเมือง ที่จะรวมกันขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมือง

เมื่อที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมืองเห็นชอบให้รวมกันแล้ว ให้หัวหน้าพรรคการเมือง ที่จะรวมกันทุกพรรคการเมืองร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองต่อนายทะเบียน และให้นายทะเบียน ดำเนินการตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้พรรคการเมืองที่รวมเข้ากับอีก พรรคการเมืองที่เป็นหลักนั้นยุบไปนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งและให้นำมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม”

บทบัญญัติในมาตรา ๑๒ ได้บัญญัติเกี่ยวกับสถานภาพ และสิทธิของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกพรรคการเมืองไว้ดังนี้ คือ

(๑) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัด พรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้น หรือ

(๒) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคการเมืองอื่น (ในกรณีที่สามารถเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง)

(๓) สมาชิกพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้น

(๔) ในบรรดาทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของพรรคการเมืองเดิมโอนไปเป็นของพรรคการเมืองใหม่ตั้งแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง

ผลการรวมพรรคการเมืองตั้งแต่สองพรรคขึ้นไป ตามมาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๓ มิให้นำเฉพาะสมาชิกพรรคการเมืองของทั้งสองพรรคมาอยู่พรรคเดียวกันเพียงอย่างเดียวแต่กฎหมายยังได้บัญญัติให้รวมทั้งบรรดาทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของพรรคการเมืองเดิมโอนไปเป็นของพรรคการเมืองใหม่หรือพรรคการเมืองที่เป็นหลัก หมายความว่าบรรดาทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของพรรคการเมืองเดิมเคยมีอยู่อย่างใดก็จะต้องนำมาผนวกหรือโอนไปเป็นของสมาชิกพรรคการเมืองใหม่หรือพรรคการเมืองที่เป็นหลักด้วย ดังนั้น “สิทธิ” ของสมาชิกพรรคการเมืองเดิมที่มีสิทธิที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงต้องโอนตามมาด้วย ตามบทบัญญัติมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

กรณีของผู้ถูกร้องซึ่งเป็นสมาชิกและหัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทยมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ มีสิทธิที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในคราวเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ในนามของพรรคต้นตระกูลไทยอยู่แล้ว เมื่อพรรคต้นตระกูลไทยมายุบรวมกับพรรคชาติไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลัก สิทธิที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องต้องโอนตามมาด้วยผู้ร้องจึงมีสิทธิเสมือนหนึ่งอยู่ในพรรคการเมืองเดิม แต่เหตุที่ผู้ถูกร้องต้องมาสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในนามพรรคชาติไทย ก็เนื่องจากพรรคต้นตระกูลไทยได้ยุบรวมกับพรรคชาติไทย อย่างไรก็ตาม บทบัญญัติมาตรา ๗๒ ก็ได้บัญญัติให้ความคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกร้องมิให้เสียไปอันเนื่องจากการรวมพรรคต้นตระกูลไทยกับพรรคชาติไทยที่เป็นหลัก

สิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของสมาชิกพรรคการเมืองที่ยุบรวมกับพรรคการเมืองอื่นที่เป็นหลัก โดยที่มีได้นำมาตรา ๑๐๗ (๔) ของรัฐธรรมนูญ มาใช้บังคับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคการเมืองที่ตนสังกัดถูกยุบไป ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งมาแล้ว โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศรายชื่อพรรคการเมืองและรายชื่อผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็น

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ รวมทั้งสิ้น ๑๐๐ คน มีชื่อของผู้ถูกร้องอยู่ในบัญชีรายชื่อของพรรคชาติไทย ลำดับที่ ๖

กรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญตั้งให้ยุบรวมพรรคการเมืองโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง และมีผลปฏิบัติอยู่ในมาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๓ นี้ ปรากฏตามคำวินิจฉัยที่ ๑๒/๒๕๕๕ และคำวินิจฉัยที่ ๕๗/๒๕๕๗ ไม่ปรากฏว่ามีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดต้องพ้นจากการเป็นสมาชิกภาพในทันที หรือต้องไปสมัครเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองที่เป็นพรรคการเมืองหลักเพียงพรรคเดียวนับถึงวันรับสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน ตามมาตรา ๑๐๗ (๔) ดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด

กรณีของผู้ถูกร้อง คณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นองค์กรที่มีหน้าที่ตรวจสอบการสมัครคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ตรวจสอบหลักฐานการรับสมัครคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๓ แล้ว เห็นว่า ผู้ถูกร้องมีคุณสมบัติจึงได้ประกาศรายชื่อพรรคการเมืองและรายชื่อผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง

เมื่อมีการยุบรวมพรรคตามคำวินิจฉัยที่ ๑๒/๒๕๕๕ และคำวินิจฉัยที่ ๕๗/๒๕๕๗ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกภาพของความเป็นพรรคการเมือง ตลอดจนบรรดาทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของพรรคความหวังใหม่ และของพรรคชาติพัฒนาต้องโอนไปเป็นของพรรคไทยรักไทย ทั้งหมด สมาชิกของพรรคความหวังใหม่และสมาชิกของพรรคชาติพัฒนาต่างเข้ามาเป็นสมาชิกพรรคไทยรักไทย ไม่ว่าจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกพรรคการเมืองไม่มีใครต้องพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้วยการนำมาตรา ๑๐๗ (๔) มาใช้บังคับ การที่ผู้ร้องได้ส่งเรื่องนี้มาให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย เพราะผู้ถูกร้องสังกัดอยู่คนละพรรคการเมือง และมีสาเหตุที่ไม่พอใจกันเป็นส่วนตัว

ปัญหาที่ว่า ผู้ถูกร้องได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระบบบัญชีรายชื่อพรรคชาติไทย เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๑๐๗ (๔) หรือไม่ นั้น ได้โดยมีผู้ยื่นคำร้องคัดค้านในชั้นที่ผู้ถูกร้องขอยุบรวมพรรคเข้ากับพรรคชาติไทย แต่ศาลรัฐธรรมนูญก็ไม่ได้พิจารณาวินิจฉัยอาจเห็นว่ามีใช้สาระสำคัญหรือเป็นปัญหาที่ต้องวินิจฉัย เพราะมีความชัดเจนจนไม่ต้องมีการตีความผู้ถูกร้องมีคุณสมบัติครบถ้วน

และไม่มีลักษณะต้องห้ามในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อพรรคชาติไทย  
ในคราวเลือกตั้งวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ขอให้ยกคำร้อง

คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัคร  
รับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองว่า กรณีนี้คณะกรรมการการเลือกตั้งได้เคยมีมติในการประชุม  
ครั้งที่ ๑๒๔/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๗ กรณีพรรคชาติพัฒนาหาหรือการรวมพรรคการเมือง  
โดยที่ประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติโดยคะแนนเสียงข้างมากวินิจฉัยว่า การยุบรวมพรรคการเมือง  
เข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกันกับอีกพรรคการเมืองหนึ่งที่เป็นพรรคการเมืองหลัก ตามพระราชบัญญัติ  
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฯ มาตรา ๗๓ ประกอบมาตรา ๗๒ นั้น ควรนับระยะเวลา  
การเป็นสมาชิกพรรคการเมืองต่อเนื่อง ดังนั้น กรณีการยุบรวมพรรคต้นตระกูลไทยรวมเข้ากับพรรคชาติไทย  
ที่เป็นพรรคการเมืองหลัก ซึ่งมีลักษณะเดียวกันกับการยุบรวมพรรคชาติพัฒนารวมเข้ากับพรรคไทยรักไทย  
ที่เป็นพรรคการเมืองหลัก จึงต้องนับระยะเวลาการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองต่อเนื่องกัน ประกอบกับ  
คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบหลักฐานการสมัคร คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัคร  
รับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง  
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาฯ มาตรา ๗๖ ประกอบมาตรา ๗๗ แล้ว ปรากฏว่า  
ผู้ถูกร้องมีคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงได้มีมติให้ผู้ถูกร้อง  
เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ลำดับที่ ๖ ของพรรคชาติไทย

ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องเพิ่มเติมความว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๔) กำหนดให้ผู้มีสิทธิสมัคร  
รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียง  
พรรคเดียวนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน นั้น มีเจตนารมณ์เพื่อป้องกัน  
การซื้อและขายตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในระหว่างเก้าสิบวันก่อนวันสมัคร  
รับเลือกตั้ง หากจะไปสังกัดพรรคการเมืองอื่นต้องลาออกจากพรรคการเมืองเดิม ซึ่งการนับระยะเวลาการเป็น  
สมาชิกของพรรคการเมืองก็จะเริ่มนับจากวันไปสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใหม่ ทั้งนี้ เพื่อพัฒนา  
ระบบพรรคการเมืองให้มีความเข้มแข็ง หากมีการย้ายพรรคอยู่บ่อยๆ เพื่อต่อรองผลประโยชน์ จะทำให้  
พรรคการเมืองที่มีอยู่ไม่มีความเข้มแข็งและเกิดพรรคการเมืองหลายพรรค ไม่มีพรรคการเมืองใด  
พรรคการเมืองหนึ่งที่ได้รับเลือกตั้งเสียงข้างมากที่จะจัดตั้งรัฐบาลพรรคเดียวได้ ทำให้รัฐบาลไม่มีเสถียรภาพ  
อีกทั้งตามมาตราดังกล่าวก็ไม่ได้กล่าวถึงการนับระยะเวลาของสมาชิกพรรคการเมืองในกรณีที่มีการยุบรวมพรรคไว้

แต่อย่างไร จึงแสดงให้เห็นว่า บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญดังกล่าวมีเจตนารมณ์ใช้บังคับกับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคน ไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นผู้สมัครตามปกติหรือเป็นผู้สมัครในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบรวมพรรคการเมือง เพราะการยุบรวมพรรคการเมืองหนึ่งเพื่อไปรวมกับพรรคการเมืองอีกพรรคหนึ่งที่เป็นพรรคการเมืองหลักนั้น ไม่ต่างไปจากการย้ายพรรคการเมืองของนักการเมืองที่เป็นรายบุคคล ซึ่งการย้ายที่พรรคอาจเป็นอันตรายกว่าการย้ายเป็นรายบุคคล

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง (๕) นั้น มิใช่ข้อยกเว้นคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา ๑๐๗ (๔) แต่อย่างไร เพราะมาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง (๕) เป็นเรื่องการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนมาตรา ๑๐๗ (๔) เป็นเรื่องคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันเป็นบทบัญญัติทั่วไปไม่ว่าจะเป็นผู้สมัครในลักษณะใด ย่อมอยู่ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา ๑๐๗ (๔) โดยไม่มีข้อยกเว้นใด ๆ ทั้งสิ้น

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ มาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๓ บัญญัติให้เฉพาะบรรดาทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของพรรคการเมืองเดิมนั้นที่จะโอนไปเป็นของพรรคการเมืองหลัก ส่วนการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองเดิมไม่ได้โอนไปแต่อย่างไร ดังนั้น การนับระยะเวลาการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเดิมที่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองหลักจึงต้องเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบรวมพรรค จะนำเอาระยะเวลาที่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองเดิมมารวมเข้ากับระยะเวลาที่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองหลักไม่ได้ เพราะคำว่า “เป็น” กับคำว่า “โอน” นั้น มีความหมายแตกต่างกัน

นอกจากนี้แล้ว การที่บุคคลใดจะเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองใดบุคคลนั้นจะต้องมีความเต็มใจศรัทธาในอุดมการณ์และนโยบายพรรค ซึ่งต้องเป็นไปโดยความสมัครใจ ไม่ควรอยู่ภายใต้การครอบงำหรือการบีบบังคับไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมจากพรรคการเมือง หากตีความให้สามารถนับระยะเวลาการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองเดิมรวมเข้ากับการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหลักได้ก็จะทำให้สมาชิกพรรคการเมืองเดิมที่ไม่ยอมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหลักเสียเปรียบสมาชิกพรรคการเมืองเดิมที่ยอมเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองหลัก เพราะการไปสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นนั้น การนับระยะเวลาการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองใหม่ต้องเริ่มนับใหม่ ซึ่งเห็นได้จากกรณีของการยุบพรรคต้นตระกูลไทยเพื่อรวมเข้ากับพรรคชาติไทยซึ่งเป็นพรรคการเมืองหลักนั้นได้มีสมาชิกของพรรคต้นตระกูลไทยบางส่วนไม่ประสงค์ที่จะเป็นสมาชิกพรรคชาติไทยได้ร้องคัดค้านต่อศาลรัฐธรรมนูญ ดังนั้น การเป็นสมาชิกพรรคชาติไทย



ของผู้ถูกร้องจึงต้องเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคต้นตระกูลไทยรวมเข้ากับ พรรคชาติไทย คือ ตั้งแต่วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ เมื่อนับถึงวันที่ผู้ถูกร้องสมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๕ ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกพรรคชาติไทยเพียงวันเดียว ผู้ถูกร้องจึงขาดคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๔)

ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศให้ผู้ถูกร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในบัญชีรายชื่อของ พรรคชาติไทย และประกาศรับรองผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕ ให้ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคชาติไทย ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ฯ

กรณีศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคความหวังใหม่รวมเข้ากับพรรคไทยรักไทยและให้ยุบ พรรคชาติพัฒนารวมเข้ากับพรรคไทยรักไทย นั้น ต่างจากกรณีมีคำสั่งให้ยุบพรรคต้นตระกูลไทยรวมเข้ากับ พรรคชาติไทย เพราะการยุบรวมพรรคทั้งสองพรรคเมื่อนับตั้งแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งถึงวันรับสมัคร รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีระยะเวลาเกินเก้าสิบวันทั้งสิ้น

กรณีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓/๒๕๕๕ วันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕ มีประเด็นว่า มีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคต้นตระกูลไทยเพื่อรวมเข้ากับพรรคชาติไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลักหรือไม่เท่านั้น ส่วนกรณีตามคำร้องของผู้ร้องมีประเด็นว่า สมาชิกภาพของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ วรรคหนึ่ง (๔) หรือไม่ ผู้ถูกร้องจึงไม่อาจอ้างคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓/๒๕๕๕ มาเป็น บรรทัดฐานได้

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตามคำร้องเพิ่มเติมว่า เกี่ยวกับประเด็นเรื่องการเป็นสมาชิก พรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกัน ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๔) นั้น ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า การสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับการยุบรวมพรรคการเมือง โดยผู้ร้องมักจะอ้างบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๔) ที่บัญญัติว่า “เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวนับถึง วันสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสิบวัน” มาเป็นหลัก แล้วนำมาตีความตามความเข้าใจของ ผู้ร้องว่า บุคคลใดก็ตามที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใด พรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน โดยผู้ร้องมิได้คำนึงถึง กรณีการยุบรวมพรรคการเมือง ซึ่งมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ และ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ฯ เข้ามาเกี่ยวข้อง อันจะมีผลให้บรรดาทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของพรรคการเมืองเดิม โอนไปเป็นของพรรคการเมืองใหม่หรือพรรคการเมืองที่เป็นหลัก ตั้งแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ ยุบรวมพรรค ซึ่งการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองที่ถูกยุบก็จะต้องมาเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองใหม่ หรือพรรคการเมืองที่เป็นหลักตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ มาตรา ๗๒

“สิทธิ” ที่โอนมาจากพรรคการเมืองเดิมที่ถูกยุบมาเป็นของพรรคการเมืองที่เป็นหลักนั้น รวมถึง ความเป็นสมาชิกภาพของสมาชิกพรรคการเมืองด้วย หากรวมกันแล้วมีระยะเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน ก็ถือว่า ผู้นั้นมีคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งก็ยึดถือเป็น แนวปฏิบัติตลอดมา เช่น ในกรณีของผู้ถูกร้องซึ่งเคยเป็นสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทยมาเป็นเวลามากกว่า เก้าสิบวัน และพรรคต้นตระกูลไทยได้มายุบรวมกับพรรคชาติไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลัก ตามคำวินิจฉัยของ ศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓/๒๕๔๘ วันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ผู้ถูกร้องต้องพ้นจากความเป็นสมาชิก พรรคต้นตระกูลไทย และมาเป็นสมาชิกพรรคชาติไทย จากนั้นพรรคชาติไทยก็ส่งชื่อผู้ถูกร้องสมัครเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ เจ้าหน้าที่คณะกรรมการการเลือกตั้งก็ต้องพิจารณาระยะเวลา การเป็นสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทยของผู้ถูกร้องว่า มีระยะเวลาเพียงใด และเมื่อมารวมกับระยะเวลา ความเป็นสมาชิกพรรคชาติไทยของผู้ถูกร้องแล้ว ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันหรือไม่ หากไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน ก็ต้องถือว่าผู้ถูกร้องมีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๔) หากจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทยแต่เพียงพรรคเดียว มาโดยตลอดเกินกว่าเก้าสิบวัน และเมื่อพรรคต้นตระกูลไทยได้ถูกยุบรวมกับพรรคชาติไทยที่เป็นหลัก ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญผู้ถูกร้องก็ไม่สามารถเป็นสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทยได้อีกต่อไป เพราะพรรคถูกยุบไปแล้ว ขณะเดียวกันผู้ถูกร้องก็ได้สิทธิเป็นสมาชิกพรรคชาติไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลัก ด้วยผลของกฎหมายแต่เพียงพรรคเดียว โดยผู้ถูกร้องมีต้องไปยื่นใบลาออกจากสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทย และมาสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคชาติไทยแต่อย่างใด

การที่ผู้ร้องยังเข้าใจว่า การยุบรวมพรรคไม่แตกต่างจากการย้ายพรรคของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งความจริงแล้วทั้งสองกรณีมีความแตกต่างกันทั้งในด้านการกระทำและ บทบัญญัติของกฎหมายอย่างสิ้นเชิงจนไม่อาจนำเปรียบเทียบกันได้ อีกทั้งแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายมหาชน

หรือรัฐธรรมนูญนั้น จะต้องนำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามาใช้คือเป็นแนวทางปฏิบัติด้วย แม้รัฐธรรมนูญจะเป็นกฎหมายหลัก แต่รายละเอียดหรือการขับเคลื่อนให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จะมีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาฯ เช่น กรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติเพิกถอนสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดในคราวเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ โดยให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ๑ คน และให้มีการเลือกตั้งใหม่ ๓ คน ซึ่งรวมทั้งผู้ร้องคนที่ ๑ คือ นายประแสร์ มงคลศิริ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๘ ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๒ กรณี นั้น มิได้มีบทบัญญัติใดบัญญัติว่า “ถูกคณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติเพิกถอนสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”

ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติเพิกถอนสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาฯ หากยึดถือตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๘ เป็นหลักแล้ว ก็ต้องถือว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ถูกคณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งและให้มีการเลือกตั้งใหม่ นั้น ยังไม่สิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเนื่องจากมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่เพิกถอนสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่มีอยู่ในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตามคำร้องของผู้ร้อง ตรงกับกรณีของสมาชิกพรรคการเมืองสองพรรค คือ พรรคความหวังใหม่ และพรรคชาติพัฒนา กล่าวคือ เมื่อทั้งสองพรรคได้มาบูรรวมกับพรรคไทยรักไทยสมาชิกของทั้งสองพรรค ก็มีได้ลาออกจากพรรคเดิมและสมัครเข้าพรรคไทยรักไทยภายในเก้าสิบวันความเป็นสมาชิกทั้งสมาชิกพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยังคงมีความต่อเนื่อง ตามที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑๒/๒๕๔๕ วันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ สั่งยุบรวมพรรคความหวังใหม่เพื่อรวมเข้ากับพรรคไทยรักไทย ที่เป็นพรรคการเมืองหลัก และคำวินิจฉัยที่ ๕๗/๒๕๔๖ วันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๖ สั่งยุบรวมพรรคชาติพัฒนาเพื่อรวมเข้ากับพรรคไทยรักไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลัก หากผู้ร้องเห็นว่า การยุบรวมพรรคไม่ต่างไปจากการย้ายพรรคสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคความหวังใหม่และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคชาติพัฒนาที่ต้องขาดคุณสมบัติและไม่อาจคงความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ได้ เพราะเป็น

สมาชิกของพรรคไทยรักไทยไม่ครบเก้าสิบวัน นอกจากนี้ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๔) นั้น มีใช้บทบัญญัติที่นำมาใช้บังคับได้ ในทุกกรณีอย่างที่เราเข้าใจ เพราะยังมีบทบัญญัติในมาตราอื่น ๆ ที่เป็นข้อยกเว้น มาตรา ๑๐๗ (๔)

ประเด็นที่เกี่ยวกับการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองไม่โอนไปด้วยนั้น ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ที่ผู้ร้อง อ้างว่า ได้แปลความพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ มาตรา ๗๒ และ มาตรา ๗๓ โอนไปเฉพาะบรรดาทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของพรรคการเมืองเดิมนั้น สำหรับสิทธิทางการเมืองไม่ได้โอนไปด้วยนั้น ผู้ถูกร้องเห็นว่า พรรคการเมืองมีฐานะเป็นนิติบุคคล เช่นเดียวกับบริษัทจำกัด บริษัทจำกัดก็มีการยุบรวมสองบริษัทเข้าด้วยกันเช่นกันหากมีการรวมบริษัท เข้าด้วยกัน แต่ให้เฉพาะบรรดาทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของบริษัทเดิมนั้นที่จะโอนไปเป็นของ บริษัทใหม่หรือบริษัทหลัก แต่การเป็นผู้ถือหุ้นไม่ได้โอนไป ผลก็คือทำไม่ได้ เพราะผู้ถือหุ้น คือ หัวใจสำคัญ ของบริษัท ผู้ถือหุ้นก็ย่อมที่จะไม่ยอม และผู้ถือหุ้นนี้เอง คือ ผู้ที่จะลงมติให้มีการรวมกิจการหรือไม่ให้ มีการรวมกิจการ ในกรณีของพรรคการเมืองก็เช่นกันสมาชิกของพรรคการเมือง คือ หัวใจของพรรคการเมือง พรรคการเมืองที่ไม่มีสมาชิกยอมไม่สามารถคงความเป็นพรรคการเมืองอยู่ต่อไปได้ ต้องยุบสลายไป และสมาชิกพรรคการเมืองนี้เอง คือ ผู้ที่ลงมติในที่ประชุมใหญ่ของพรรคว่าจะให้มีการยุบรวมหรือไม่ ดังนั้น การรวมหรือการยุบรวมพรรคการเมืองนั้น ตามกฎหมายบังคับให้พรรคการเมืองต้องเรียกสมาชิกรวมประชุมใหญ่ และมีมติเห็นชอบด้วยที่จะรวม โดยถือมติของที่ประชุมใหญ่เป็นเจตนารมณ์ของสมาชิก ในพรรคนั้น ๆ ทั้งหมด

นอกจากนี้ บทบัญญัติมาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๓ ที่ใช้บังคับในกรณียุบรวมพรรคการเมือง ได้มีการบัญญัติให้สมาชิกพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้นหรือเป็นหลัก รวมทั้งให้บรรดาทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของพรรคการเมืองเดิมโอนไปเป็นของ พรรคการเมืองใหม่ตั้งแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง ที่ผู้ร้องอ้างว่า มีสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทยบางส่วน ที่ไม่ยอมเป็นสมาชิกพรรคชาติไทยได้ร้องคัดค้านต่อศาลรัฐธรรมนูญนั้นผู้ร้องมิได้ศึกษาเรื่องนี้อย่างถ่องแท้ จึงไม่ทราบว่าผู้ที่คัดค้านบางส่วนนั้น ความจริงบุคคลดังกล่าวมิได้เป็นสมาชิกของพรรคต้นตระกูลไทย แต่อย่างใด

ประเด็นที่เกี่ยวกับมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ผู้ร้องอ้างว่า เป็นมติที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๔) นั้น ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ที่ผู้ร้องอ้างว่า การที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศให้ผู้ถูกร้อง

เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในระบบบัญชีรายชื่อพรรคชาติไทยว่า เป็นมติที่ไม่ชอบด้วยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๔) นั้น ก็เพื่อให้ผู้ถูกร้องขาดคุณสมบัติหรือให้ความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง เท่านั้น

ประเด็นที่เกี่ยวกับการยุบรวมพรรคความหวังใหม่และพรรคชาติพัฒนาเข้ากับพรรคไทยรักไทย นั้น ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ในขณะที่มีการยุบรวมพรรคความหวังใหม่และพรรคชาติพัฒนาเข้ากับพรรคไทยรักไทยนั้น พรรคความหวังใหม่และพรรคชาติพัฒนาต่างก็มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสังกัดพรรคหลายคน และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยให้พรรคทั้งสองยุบรวมกับพรรคไทยรักไทยที่เป็นหลัก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งสองก็ได้สิทธิความเป็นสมาชิกพรรคไทยรักไทยในทันทีและยังคงมีสถานภาพความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ กรณีของผู้ถูกร้องเกี่ยวกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓/๒๕๕๔ นั้น คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ได้ตั้งยุบพรรคต้นตระกูลไทยเพื่อรวมกับพรรคชาติไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลัก จึงมีผลต่อสมาชิกภาพของสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทยในอันที่จะต้องไปเป็นสมาชิกพรรคชาติไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ มาตรา ๑๒ และระยะเวลาความเป็นสมาชิกของพรรคต้นตระกูลไทยจึงต้องนำมารวมกับความเป็นสมาชิกของพรรคชาติไทย หากไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน ก็ถือว่ามีคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๔) แต่หากเป็นกรณีที่สมาชิกลาออกจากพรรคการเมืองหนึ่งแล้วไปสมัครเข้าเป็นสมาชิกของอีกพรรคการเมืองหนึ่งนั้น คุณสมบัติของการมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๔) กล่าวคือ จะต้องเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองใหม่แต่เพียงพรรคเดียวเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

คดีมีปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของนายชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อพรรคชาติไทยสิ้นสุดลง เนื่องจากขาดคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐๗ (๔) ประกอบมาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง (๔) ของรัฐธรรมนูญ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๘๖ บัญญัติว่า “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๑๘ (๑) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๑) หรือ (๑๒) หรือมาตรา ๑๓๓ (๑) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) หรือ (๑๐)

แล้วแต่กรณี และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง”

มาตรา ๑๐๗ บัญญัติว่า “บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า เว้นแต่เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา
- (๔) เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

ฯลฯ”

มาตรา ๑๑๘ บัญญัติว่า “สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ

- (๑) ถึงคราวออกตามอายุของสภาผู้แทนราษฎร หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐๗

ฯลฯ”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๗๒ บัญญัติว่า “เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองตามมาตรา ๗๑ แล้ว ให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้พรรคการเมืองที่รวมเข้ากัน เป็นอันยุบไป โดยให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่สังกัดพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้น หรือเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคการเมืองอื่นในกรณี ที่อาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้ง พรรคการเมือง และสมาชิกพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้นและให้บรรดาทรัพย์สิน

หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของพรรคการเมืองเดิมโอนไปเป็นของพรรคการเมืองใหม่ตั้งแต่วันที่  
ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งการยุบและ  
การรวมพรรคการเมืองในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๑๓ บัญญัติว่า “ในกรณีที่การรวมพรรคการเมืองเป็นการรวมพรรคการเมืองหนึ่งหรือ  
หลายพรรคการเมืองเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกันกับอีกพรรคการเมืองหนึ่งที่เป็นหลัก ให้พรรคการเมือง  
ที่จะรวมกันขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมือง

เมื่อที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมืองเห็นชอบให้รวมกันแล้ว ให้หัวหน้าพรรคการเมือง  
ที่จะรวมกันทุกพรรคการเมืองร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองต่อนายทะเบียน และให้นายทะเบียน  
ดำเนินการตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้พรรคการเมืองที่รวมเข้ากับอีก  
พรรคการเมืองที่เป็นหลักนั้นยุบไปนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งและให้นำมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับ  
โดยอนุโลม”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน มีวัตถุประสงค์เพื่อปฏิรูปการเมืองรัฐธรรมนูญ  
มีสาระสำคัญเป็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง  
และตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเพิ่มขึ้น ตลอดจนปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองให้มีเสถียรภาพและ  
ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ โดยได้คำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนเป็นสำคัญ และได้ดำเนินการ  
ตามขั้นตอนที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่กฎหมาย  
กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่า ต้องสังกัดพรรคการเมืองใด  
พรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนั้น  
เพื่อที่จะให้ระบบพรรคการเมืองมีความเข้มแข็งและมั่นคงไม่ต้องการให้นักการเมืองเปลี่ยนพรรคบ่อย ๆ  
ซึ่งการเปลี่ยนแปลงพรรคได้ง่ายทำให้พรรคไม่มีเสถียรภาพ จะทำให้ไม่ได้รับความเชื่อถือจากประชาชน  
นอกจากนั้นก็เพื่อจะให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อนที่จะเข้าไปสังกัดพรรคการเมืองใดควรได้พิจารณาในเรื่อง  
อุดมการณ์ของพรรคการเมืองว่าสอดคล้องกับอุดมการณ์และแนวคิดของตนหรือไม่ ทั้งหมดนี้ก็เป็นเหตุผล  
ส่วนหนึ่งในการปฏิรูปการเมือง จึงได้มีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๓ (๔)  
ที่ว่า บุคคลผู้ที่มีคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะต้อง “เป็นสมาชิก

พรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง แต่เพียงพรรคเดียว นับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกัน ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน”

กรณีตามคำร้องเป็นเรื่องที่พรรคต้นตระกูลไทยขอรวมกับพรรคชาติไทยและศาลรัฐธรรมนูญ ได้มีคำวินิจฉัยที่ ๓/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๘ ให้พรรคต้นตระกูลไทยรวมเข้าเป็นพรรคเดียวกันกับ พรรคชาติไทยซึ่งเป็นพรรคการเมืองหลัก เป็นเหตุให้พรรคต้นตระกูลไทยเลิกไปตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ในหมวด ๕

เกี่ยวกับระยะเวลาการเป็นสมาชิกของพรรคชาติไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียน การจัดตั้งพรรคการเมืองตามมาตรา ๑๑ แล้ว ให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้พรรคการเมืองที่รวมเข้ากันเป็นอันยุบไป โดยให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่สังกัดพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้น หรือเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคการเมืองอื่นในกรณีที่อาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่น ได้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง และสมาชิกพรรคการเมืองเดิม เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้นและให้บรรดาทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของ พรรคการเมืองเดิมโอนไปเป็นของพรรคการเมืองใหม่ตั้งแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง...” ตามบทบัญญัติ ดังกล่าว เมื่อศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้รวมพรรคการเมือง พรรคการเมืองเดิมเป็นอันยุบเลิกไป สมาชิก พรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใหม่นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง สำหรับทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของพรรคการเมืองเดิมโอนไปเป็นของพรรคการเมืองใหม่ ซึ่งพรรคการเมืองใหม่ มีพันธกรณีที่ต้องรับผิดชอบในกิจการของพรรคการเมืองเดิมที่ได้ก่อไว้

มีข้อพิจารณาเกี่ยวกับสิทธิที่โอนไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๒ ตามบทบัญญัติมาตราดังกล่าว พรรคการเมืองเป็นนิติบุคคล สามารถ กระทำการใดๆ แยกต่างจากบุคคลธรรมดาใดๆ จึงได้บัญญัติว่า เมื่อมีการยุบพรรคการเมืองรวมเข้ากับ พรรคการเมืองอื่น ทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบในกิจการของพรรคการเมืองย่อมโอนไปด้วย คำว่า “สิทธิ” ในที่นี้ หมายถึง พันธกรณีที่พรรคการเมืองได้ก่อไว้ย่อมโอนไปยังพรรคการเมืองใหม่ด้วย ไม่ได้มีความหมายถึงสิทธิในทางการเมืองของบุคคลที่เป็นสมาชิกพรรคจะโอนมาจากพรรคการเมืองเดิมด้วย ซึ่งการสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองตามกำหนดเวลาตามที่บัญญัติใน



รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๔) กรณีตามคำร้องพรรคชาติไทยได้ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๕ โดยมีรายชื่อนายชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ เป็นผู้สมัครในลำดับที่ ๖ หลังวันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบรวมพรรคเพียง ๑ วัน ระยะเวลาการเป็นสมาชิกพรรคชาติไทยของนายชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ จึงไม่ครบเก้าสิบวันตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๔)

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า นายชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ ผู้ถูกร้องไม่มีคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๔) สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนายชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ ผู้ถูกร้อง จึงสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง (๔)

นายอูระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ